

Täysistunto

Torstai 5.10.2017 klo 16.00—22.01

2.1. Suullinen kysymys lomarahojen leikkaamisesta (Maarit Feldt-Ranta sd)

Suullinen kysymys SKT 130/2017 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäinen kysymys, edustaja Feldt-Ranta.

Keskustelu

16.01 Maarit Feldt-Ranta sd: Arvoisa puhemies! Suomen talous kasvaa ja yhä useampi suomalainen kysyy nyt, kuuluuko tämä kasvu kaikille. Tätä kysyvät lapsiperheet, työttömät ja eläkeläiset. [Oikealta: Kyllä kuuluu!] Mutta tätä kysyvät myös ne puoli miljoonaa ahkeraa valtion ja kuntien työntekijää, valtaosa naisia, jotka ovat lomarahaleikkausten muodossa joutuneet luopumaan enemmästä kuin kaikki muut. Julkisen sektorin työntekijöiden lomarahojen leikkaukset tänä vuonna kolmannes. Tämä on esimerkiksi sosiaalitoimintajärjestelmän kohdalla jopa 700 euron leikkaus. Tällä viikolla tv-haastattelussa kaksi kättilöä ihmetteli, miksi lomarahaleikkaukset kaatuvat kokonaan heidän niskaansa. "Tuli vähän semmoinen olo, että onko meitä nyt vedetty nenästä, vähän käytetty hyväksi", toinen kättilöistä sanoi. Ministeri Orpo, mitä te vastaatte näille naisille, vedettiinkö kättilöitä nenästä? Onko teistä oikein, että talous kasvaa ja lomarahojen leikkaukset silti [Puhemies koputtaa] myös ensi vuonna?

Puhemies Maria Lohela: Ministeri... Orpo. [Eero Heinäluoma: On vaikea löytää vastajaa!]

16.02 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Oli suorastaan halu molemmilla vastata tähän kysymykseen. — Kun kilpailukyky-sopimus tehtiin, sen prosessin pisti liikkeelle hallitus, koska tavoitelimme suomalaiselle elinkeinoelämälle parempaa kilpailukykyä, jotta me saamme meidän viennin vetämään, joka oli seitsemän vuotta laahannut ja ollut erittäin vaisua. Siksi meille oli tullut korkea työttömyys Suomeen ja suuria taloudellisia vaikeuksia ja myöskin inhimillistä hätää paljon. Tämä annettiin työmarkkinajärjestöjen tehtäväksi ja ne tarttuivat tähän. Työmarkkinajärjestöt muovasivat sen sisällön. Kun sopimus syntyi, tämä kilpailukyky-sopimus, johon lomarahaleikkauskin sisältyy, sitä tuettiin laajasti yhteiskunnassa, suomalaisessa sopimusyhteiskunnassa. Sosiaalidemokraattinen puolue tuki kilpailukyky-sopimusta. [Eero Heinäluoman välihuuto] — Te tuitte kilpailukyky-sopimusta. — Viimeksi viime viikolla SAK:n puheenjohtaja lausui, että se on kokonaisuus [Puhemies koputtaa] ja siitä siksi pitää pitää kiinni. Mutta tulokset ovat hyviä ja kilpailukyky paranee ja työllisyys paranee.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2017 vp

Puhemies Maria Lohela: Aika on täynnä, ministeri Orpo. — Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan.

16.03 Maarit Feldt-Ranta sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen aina tukenut sopimista, mutta en ikinä voi tukea sitä, että hallitus on painostanut [Pia Viitanen: Painostanut! — Oikealta: Voi hyvä tavaton!] yksipuoliseen lomarahojen leikkaamiseen.

Ministeri Orpo, te olette väittänyt ja taas väititte, ettei hallituksella ole ollut mitään roolia lomarahojen leikkaamisessa. Jo aikaisemmin työntekijäpuoli on vahvistanut hallituksen painostamisen. Nyt olemme saaneet aivan uutta tietoa. Maanantaina 2.10. Yleisradio uutisoi, että Elinkeinoelämän keskusliiton toimitusjohtaja, pitkäaikainen kansanedustaja, kokoomuksen sisäpiiriläinen Jyri Häkämies on kertonut, että nämä lomarahaleikkaukset kohdistettiin julkisen sektorin työntekijöihin hallituksen toiveesta. [Vasemmalta: Näin on! — Oho!] Siis juuri hallituksen toiveesta, ministeri Orpo. Nyt siis sekä työntekijät että työnantajat ovat vahvistaneet, että juuri hallitus ajoi tätä lomarahojen leikkausta. Arvoisa ministeri Orpo, mitä mieltä olette EK:n Häkämiehen lausunnosta?

16.04 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus lähti hakemaan kilpailukyky sopimuksella ensisijaisesti kilpailukykyyn parantamista, ja se, mitä me ehdotimme pohjalle ja haimme, oli työajan pidentäminen. Sitten erilaisten vaiheiden jälkeen työmarkkinajärjestöt, palkansaajien edustajat ja työnantajien edustajat sopivat sisällöstä. He sopivat sisällöstä ja he allekirjoittivat sen ja he ovat omissa elimissään nämä päättäneet.

Minulla on sellainen oma kokemus ja näkemys, että jos työmarkkinajärjestöt ja heidän edustamansa tahot eivät olisi tätä hyväksyneet, niin he eivät olisi hyväksyneet. Siis jos he eivät olisi hyväksyneet, niin he eivät olisi hyväksyneet. [Ben Zyskowicz: Eikö tämä ole aivan selvää!] — Minusta tämä on aivan selvä asia. He sopivat tästä ja heidän edustajansa allekirjoittavat sen sopimuksen.

Hallitus haki kilpailukykyyn parantamista, Suomen talouden kääntämistä nousuun. Siinä on nyt onnistuttu: vienti vetää, työllisyys paranee ja me saamme jatkuvasti hyviä uutisia, ja se, että työllisyys ja talous paranevat, [Puhemies koputtaa] mahdollistaa sen, että me voimme maksaa palkkaa jatkossakin julkisen sektorin työntekijöille ja huolehtia hyvistä palveluista.

16.05 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on sen takia tärkeä kysymys, että tässä kysymyksessä tiivistyy se, kuuluuko kasvu kaikille — myös niille opettajille, hoitajille ja, arvoisa ministeri Orpo, myös poliiseille. [Oikealta: Kysykää ammattijärjestöiltä!] Kasvua on, mutta lomarahoja leikataan vielä seuraavat kaksi vuotta, ja te ette äsken vastannut tähän esitettyyn kysymykseen. Todella on nyt tilanne se, että te olette sanonut, että teillä ei ollut mitään tekemistä tämän kanssa. Aikaisemmin työntekijät ovat vahvistaneet, että te ajoitte tätä lomarahaleikkausta ja painostitte. Sanoitte, että ellette te leikkaa, niin silloin hallitus leikkaa ja vielä rajoittaa sopimusoikeutta. [Oikealta: Höpö höpö!] Nyt Elinkeinoelämän keskusliiton toimitusjohtaja, kokoomuksen sisäpiiriläinen, teidän puoluetoverinne, vahvisti sen, että hallitus nimenomaan ajoi tätä julkiselle sektorille kohdennettua lomarahaleikkausta. Te otitte vallan, ja teillä on myös mahdollisuus perua. Ministeri Orpo, oletteko valmis nyt sanomaan, että teille sopii se, että nämä lomarahaleikkaukset perutaan ensi vuodelta [Puhemies koputtaa] ja vuodelta 2019?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2017 vp

16.07 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siis se mitä hallitus ajoi, ja voimakkaasti ajoikin, oli se, että kilpailukykyä parannetaan ja yksikkötyökustannuksia pystytään laskemaan, ja se, mikä oli lopputulema ja jonka siis työmarkkinajärjestöt allekirjoittivat, oli tämä malli, johon liittyy myöskin tämä lomarahojen leikkaus. Koska on sanottu myöskin se, että se on kokonaisuus — se on kokonaisuus, jonka kaikki allekirjoittavat — niin jos jotain osaa liikutellaan, se tarkoittaa, että se kokonaisuus on silloin vaarassa. Uskon, että tähän myöskin SAK:n puheenjohtaja on viitannut. Jos kilpailukyky sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet löytävät kokonaisuuden, jossa päästään samaan vaikutukseen, niin kyllä se on mahdollista — jos he kaikki löytävät toisen kokonaisuuden. Mutta tässä tilanteessa, jossa käydään liittokierrosta parhaillaan, en ole varma, onko sen sopimuksen avaaminen järkevää, enkä ole varma, onko tämä keskustelu järkevää.

Haluan vielä sanoa sen, että niiden poliisien, sairaanhoitajien, lastentarhanopettajien, palomiesten — julkisen sektorin tärkeiden työntekijöiden — kannalta oleellista on, että me saamme Suomen talouden kuntoon. Julkinen talous kuntoon, verotulot kasvamaan, [Puhemies koputtaa] ja sitä kautta turvataan heidän tärkeän [Puhemies: Aika täynnä!] työnsä tekeminen myöskin jatkossa.

16.08 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täytyy ensin sanoa, että vasemmistoliittoa ei vedetty nenästä kikyä keskusteltaessa. Meidät vedettiin kolin alta yhdessä niitten perhepäivähoitajien ja lastentarhanopettajien, pienipalkkaisten julkisen sektorin työntekijöiden kanssa. Meidän arviomme jo siinä vaiheessa oli, että tämä ei kotimarkkinoiden osalta ole kovinkaan viisas vaihtoehto ja että siellä lapsiperheissä ei surra sitä, että jää joku lomamatka tekemättä tänä kesänä tai seuraavana kesänä, vaan sitä, että ei olekaan vanhemmilla varaa ostaa itselle niitä silmälasia tai lapsille niitä tarvittavia vaatteita, mitä — hyvänen aika — niillä rahoilla on ostettu. Ei niitä ole tarkoitettu hunsaamiseen. Se on ollut arkea. Nyt minä toivoisin, että vastaatte: voitteko harkita, että tämä kohtuullistaminen tapahtuisi juuri nyt, kun käydään niitä sopimusneuvotteluita, [Puhemies koputtaa] ja katsoa sen kansantaloudellisen merkityksen myös?

16.09 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tähän kilpailukyky sopimukseen kun lähdettiin, sen lähtökohta oli se, että Suomi oli kilpailijamaihin 15 prosenttia kilpailukyvyssä jäljessä. Me haimme siihen kolme keinoja: ensinnäkin maltilliset palkkaratkaisut, jotka ovat hyvin toteutuneet, kilpailukyky sopimus ja tuotavuuden kasvattaminen. Näissä kaikissa kolmessa lohkossa on päästy nyt sellaiseen tulokseen, että me olemme saavuttaneet jo Ruotsin tähän vuoden 2005 vertailulukuun verrattuna ja Saksan todennäköisesti saavutamme vuonna 2019. Tämä taas on johtanut siihen, että meidän vienti on lähtenyt vetämään ja meidän kasvumme on nyt kestäväällä pohjalla. Sitten mikä oli se meidän keinomme tähän kilpailukyky sopimusosuuteen? Se oli työajan pienen kasvattaminen kaikilta, sillä tavalla että se ei kohdistuisi yhteen ryhmään, ja se tehtiin vain 24 tunnin osalta. Jos me olisimme tehneet 100 tunnin korotuksen, [Puhemies koputtaa] sillä olisimme korvanneet tämän koko sisäisen devalvaation osuuden.

16.10 Arja Juvonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kikyyn kohdistuva kritiikki on näkynyt työpaikoilla. Syyskuussa Jyväskylän Rautpohjassa Valmetin tehtaassa 370 työntekijää ilmoittivat työnseisauksesta, ja perusteluina he sanoivat ongelmat työ-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2017 vp

paikalla ja esimerkiksi kikyyn liittyvät ongelmat. Kysyisin teiltä, hallitus: Millä tavalla kuuntelette työntekijöitä ja kentän ääntä, mikä liittyy kikyyn? Miten kilpailukyky sopimuksen neuvotteluissa neuvoteltiin? Meillä on se ongelma, että työehtosopimukset eli TESit rajaavat neuvotteluoikeuden luottamusmiehelle tai luottamushenkilölle, mutta entä jos kysymyksessä olikin järjestäytymätön yritys ja siellä on luottamusvaltuutettu, kuka neuvoteli, kuultiinko henkilöstön ääntä? Kolmas kysymys: kuinka paljon kiky mahdollisesti on tuonut työpaikkoja tai tuo tulevassa, koska sehän on kikyyn yhtenä perusideana ollut?

16.11 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin tästä julkisen sektorin työntekijästä, siitä lastentarhanopettajasta, joka on vaikkapa ollut viisi vuotta töissä ja jonka palkka on noin 2 500: Kun hallitus on kohdistanut keski- ja pienipalkkaisille veronkevennykset, niin ottaen huomioon tämän lomarahaleikkauksen tämän 2 500 ansaitsevan saldo on positiivinen. Mutta totta kai se näkyy siinä yhden kuukauden saldossa sitten, kun se lomarahaleikkaus nähdään, mutta kun katsotaan koko vuotta tai koko kuukautta keskimäärin, niin se saldo on tässä mainitsemaani tapauksessa positiivinen.

No, keskusteltiin työmarkkinajärjestöjen kanssa? Itsekin olin monessa monessa keskustelussa mukana, ja tämä sovittiin yhdessä. Tämä oli se yhteinen polku siihen. Tämä oli työssä käyvän osuus näissä talkoissa, että saadaan työttömälle töitä. Onko se vaikuttanut? Kyllä on vaikuttanut. Silloin arvioitiin, että se olisi [Puhemies koputtaa] 30 000—40 000 uutta työpaikkaa. Nyt ollaan vuodessa, meillä on 50 000 työttömää [Puhemies: Siinä se minuutti meni ja ylikin!] työnhakijaa vähemmän kuin vuosi sitten.

16.13 Antti Rinne (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt meillä on työntekijöitten puolen neuvottelijoitten todistus siitä, että hallitus vaati. Nyt meillä on myös EK:n keskeisen toimijan, toimitusjohtaja Häkämiehen, todistus siitä, että hallitus vaati näitä leikkauksia. Meillä on siis silminnäkijätodistuksia aitiopaikalta siitä, että hallitus on nimenomaan vaatinut näitä lomarahaleikkauksia.

Arvoisa ministeri Orpo, luin äsken tuosta teidän puheenvuorostanne vähän valoa tunnelin päähän, että ikään kuin olisitte valmis hyväksymään sen, että näitä lomarahaleikkauksia peruutettaisiin tai muutettaisiin. Tämä kuitenkin edellyttää jollakin tavalla valtion muukaantuloa. Te olette leikanneet 119 miljoonaa euroa kuntien valtionosuuksia näitten kiky-leikkauksien ja lomarahojen vuoksi. Onko teillä valmiutta nyt valtion toimesta lähteä liikkeelle sillä tavalla, että voidaan peruuttaa nämä kikyyn perustuvat lomarahaleikkaukset, jotka hallitus on vaatinut toteutettavaksi, sillä tavalla, että lomarahat voisivat palautua näille ahkerille julkisen sektorin työntekijöille vuonna 2018 ja 2019?

16.14 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! [Antti Lindtman: Sopiiko teille?] Ensinnäkään hallitus ei sovi kenenkään palkoista. Me emme sovi kenenkään palkoista. Toinen asia on se, että me pyrimme tekemään kaikemme, että julkinen sektori ja sen talous on niin hyvässä kunnossa ja myöskin kuntatalous, että voidaan tehdä hyvää työnantajapolitiikkaa. Edelleen sanon sen, että kun tämä on laaja työmarkkinasopimus, jonka järjestelmän te, edustaja Rinne, tunnette varmasti paremmin kuin minä — tai voisitte kysyä edustaja Ihalaiselta — niin tällaisen sopimuksen avaaminen ei ole ihan yksinkertainen juttu. [Antti Rinne: Oletteko te valmiit auttamaan?] Se on ennen kaikkea työmarkkinajärjestöjen asia, he ovat sen sopineet.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2017 vp

Hallitus on tehnyt oman osuutensa, pääministeri kävi läpi mittavat veronkevennykset, joilla kompensoitiin työntekijöille näiden maksumuutosten aiheuttama veronkorotusriski, eli kenenkään työn verotus ei kiristy. Se on erittäin merkittävä, satojen satojen miljoonien vastaantulo hallitukselta tähän pakettiin. Minä näen erittäin ongelmallisena, että me lähtisimme näin merkittävän sopimuksen, yhteiskuntasopimuksen, avaamaan, lähtisimme avaamaan. [Puhemies koputtaa] Toinen asia on sitten se, kun kuntasektori käy omat työmarkkinaneuvottelunsa. [Puhemies: Aika täynnä!] Toivon niistä hyviä ratkaisuja myös työntekijöiden kannalta.

16.15 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se, mikä minua hämentää, on se, miksi hallituksen mielestä nimenomaan julkisen sektorin pienipalkkaisten työntekijöiden — lähihoitajien ja lastentarhanopettajien — pitäisi kantaa kaikista suurin taakka näistä säästötoimista. Tällä viikolla Tilastokeskus julkaisi selvityksen siitä, miten työajan pidennys on toteutettu eri aloilla, [Ben Zyskiewicz: Se on ihan huuhaata!] ja siinä joka toinen yksityisellä sektorilla työskentelevä on ilmoittanut, että työajan pidennys ei koske heitä, kun taas 80 prosenttia julkisen sektorin työntekijöistä ilmoittaa, että työaika on pidennetty. Julkisen sektorin työntekijöihin kohdistuu siis kaikista voimakkaimmin työajan pidennys. Heihin kohdistuu myöskin kikyn aiheuttama säästöpainetta julkisiin menoihin, minkä lisäksi vain tähän työntekijäryhmään kohdistuu tämä lomarahojen leikkaus. Onko tämä teidän mielestänne oikeudenmukaista, ja mikäli ei, niin oletteko valmiita osoittamaan tarvittavat resurssit, rahoituksen, lomarahojen leikkauksen perumiseksi? Silloin työntekijäjärjestöt kyllä hoitavat lopun.

16.16 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan vielä kerran kerrata tämän, miten hallitus on kompensoinut sen 2 500 euroa kuukaudessa tienaavalle julkisen sektorin työntekijälle. Jos työntekijä on ollut alle 15 vuotta töissä, niin hallituksen toimin — jos tämäkin laskettaisiin hallituksen toimeksi — kuukausiansiot ovat lisääntyneet 2 euroa kuukaudessa. Jos on ollut yli 15 vuotta töissä ja tienaa 2 500 euroa kuukaudessa, niin negatiivinen vaikutus on 2 euroa kuukaudessa. Eli tästä tässä kokonaisuudessa puhutaan. Olemme kompensoineet veronkevennyksillä myöskin tämän lomarahojen leikkauksen. [Keskeltä: Ei puhutakaan sadoista euroista!]

16.17 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viime vaalikaudella oltiin menossa kuilun partaalle: tuli 100 000 työtöntä, koko ajan velka lisääntyi. Siten me emme pysty turvaamaan hyvinvointipalveluja, emme pysty vastaamaan eläkelupaukseen, emme koulutuslupaukseen, emme turvaamaan julkisia työpaikkoja. Tämä käänne, joka nyt on tapahtunut — jo nyt on tullut 40 000 uutta työpaikkaa, talous kasvaa — on aivan välttämätön suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan kannalta.

Keskusta kannattaa sopimusyhteiskuntaa. Havaitsen, että demarit ovat siitä luopumassa. [Oikealta: Näköjään!] Heille kävi vielä muutama kuukausi sitten kiky-sopimus, nyt se ei enää käy. Tuolla maailmalla kun kulkee, niin kehutaan tätä meidän kilpailukyky-sopimusta monella tavalla. Kysynkin pääministeriltä: miten näette nyt kokonaisuutena kilpailukyky-sopimuksen sen kansainvälisen myönteisen palautteen valossa, mitä koko ajan tulee, ja talouden myönteisen kasvun valossa?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2017 vp

16.18 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tätä Suomen sopimusyhteiskunnan tuotetta, kilpailukykyä, kehutaan maailmalla. Suomi on aivan erilaisessa kasvuvauhdissa kuin nyt muut euromaat ovat keskimäärin. Me olemme siis nopeammassa kasvussa kuin euromaat keskimäärin, ja se johtuu siitä, että olemme kyenneet tekemään sellaisia toimia, jotka ovat parantaneet työllisyyttä. Tämä toimi, mikä on tehty, on työttömän eduksi tehty toimi. Viime kaudella tuli 100 000 työtöntä lisää. Tällä kaudella ollaan saatu 40 000—50 000 työtöntä vähemmäksi, ja kilpailukyksopimuksen osuus on tässä merkittävässä roolissa — se on merkittävässä roolissa tässä kokonaisuudessa. Se ei ole ainoa toimi. Hallitus on tehnyt valtavan määrän toimia, joiden kokonaisvaikutuksena on tämä tilanne, missä nyt olemme: julkinen talous tasapainottuu, olemme veronkevennyksillä pystyneet kompensoimaan siellä perhe-elämän tasolla, vienti vetää [Puhemies koputtaa] ja työllisyys kehittyy. [Keskeltä: Tämä kismittää vasemmistoa!]

16.19 **Sanna Marin sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kilpailukyksopimuksessahan oli kyse siitä, että tehtiin merkittävä tulonsiirto työntekijöiltä työnantajille. [Ben Zyskiewicz: SDP hyväksyi!] Erityisesti tämä on kohdistunut nimenomaan julkisen sektorin pienipalkkaisiin työntekijöihin. Ja nyt me olemme kuulleet, että tämä on ollut nimenomaan hallituksen toive ja hallituksen vaatimus.

Lomarahaleikkauksissa on kyse euroista, ne merkitsevät näille pienipalkkaisille työntekijöille, mutta niissä on ennen kaikkea kyse myös arvostuksesta. Kun ihmiset tekevät vaativaa työtä pienellä palkalla vaikeissa olosuhteissa, niin siinä on kyse myös arvostuksesta. Haluaisin nyt kysyä: arvostatteko te julkisen sektorin työntekijöitä niin paljon, että se näkyy myös heidän palkkapussissaan?

16.20 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä arvostamme. Sen takia olemme keskittäneet veronkevennykset pieni- ja keskituloisille, [Välihuutoja] nimenomaan, koska arvostamme julkisen sektorin työntekijöitä.

Jos vielä palaan tähän, että mitkä meidän vaihtoehtomme olivat, kun tämäkin asia on nyt väärin sammutettu, vaikka työllisyys kehittyy ja vaikutukset nähdään, se, että tässä on päästy hyvin eteenpäin: Esitimme työajan pidennystä, joka olisi kohdellut kaikkia työntekijöitä, kaikkia sektoreita, samalla tavalla, sen vaikutus olisi ollut sama kuin mikä tällä kiky-sopimuksella nyt oli. No, sitten kun se ei käynyt, sitten oli vaihtoehtona tämä niin sanottu sisäinen devalvaatio. Oli kaksi vaihtoehtoa rahoittaa se, pienentämällä julkisen sektorin kuluja tai nostamalla arvonlisäveroa. Ja valitsimme tämän julkisen sektorin kulujen pienentämisen sen vuoksi, että katsoimme, että tämä on nyt työssä käyvien osuus näissä talkoissa, [Puhemies koputtaa] että työttömät, eläkeläiset ja opiskelijat eivät olisi tätä osuutta maksaneet.

16.21 **Maarit Feldt-Ranta sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te olette aikaisemmin moneen kertaan täällä todistaneet, että teillä ei ollut mitään roolia neuvotteluissa. Nyt pääministeri äsken juuri puheenvuorossaan kertoi, että tällainen rooli toki oli. Tämä kävi tosiaan ilmi jo maanantaina, kun EK:n toimitusjohtaja Häkämies sanoi julkisuuteen — tämä on lainaus: "Meillä oli sellainen malli näissä neuvotteluissa, jossa se olisi kosketanut kaikkia. Mutta vielä kerran totean, että julkisen sektorin osalta oli meille vahva viesti maan hallitukselta, että jotain ekstraa tulee olla, ja nyt se on tämä lomarahaleikkaus." Tämä on tärkeä tieto, joka meillä kaikilla nyt on. Nyt tiedämme, että työntekijäpuolella on val-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2017 vp

miutta korjata tämä asia. Myös työnantajapuolella on valmiutta korjata tämä asia. Arvoisa hallitus: löytyykö teiltä edes hivenen sydäntä näille julkisen sektorin työntekijöille antaa viesti siitä, että voimme yhdessä korjata tämän epäoikeudenmukaisen tilanteen?

16.22 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkään minä en tunnista tuosta Häkämiehen puheesta sitä, miten kilpailukyky-sopimusta rakennettiin. En tunnista. Vaihtoehtoja oli — juuri niin kuin pääministeri tässä kuvasi — ja työmarkkinajärjestöt valitsivat sieltä ne työkalut, joilla he tämän oman osuutensa tässä kilpailukyky-sopimuksessa täyttivät. Hallitus on tehnyt oman osansa merkittävillä työn verotuksen keventämistoimilla, jotka tuntuvat tavallisen suomalaisen työtä tekevän pienipalkkaisen ihmisen kukkarossa. Se on se hallituksen osuus. Se on satojen miljoonien kokoinen, ja sitä kautta me kompensoimme tätä menetystä.

Mutta vielä kerran haluan sanoa sen, että ei meillä ole niin laajaa julkista sektoria niine loistavine palveluineen ja ammatti-ihmisineen ilman sitä, että meillä on korkea työllisyys, ei ole mitään tietä. Te ette ymmärrä sitä vieläkään, vaikka siitä on puhuttu täällä aikoja. [Antti Rinne: Samaa mieltä!] Korkea työllisyysaste, jota haetaan muun muassa kilpailukyky-sopimuksella, on avain siihen, että me voimme maksaa meidän upeille julkisen sektorin työntekijöillemme palkkaa: poliiseille, sairaanhoitajille, [Puhemies koputtaa] lastentarhanopettajille ja niin edelleen. Me arvostamme heidän työtään todella paljon.

Kysymyksen käsittely päättyi.